

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสืบสอบสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีผลต่อคณาจารย์และนักศึกษา เป็นการศึกษาวิจัยที่บูรณาการแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งศึกษาสไตล์การเป็นผู้นำ และสไตล์การบริหารของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีผลต่อคณาจารย์และนักศึกษา ซึ่งเป็นแก่นแท้ของการอุดมศึกษา ข้อมูลในการวิจัยได้จากการวิเคราะห์สาระ (content analysis) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่

1) รายงานประจำปี พ.ศ.2547 และ พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 36 แห่ง พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เอกสารสรุปแนวคิดหลัก มหาวิทยาลัยราชภัฏ "นวัตกรรมใหม่ของอุดมศึกษาไทย" พ.ศ.2547 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนไทยสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ.2545-2549) แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) มิติใหม่ของระบบราชการไทยในกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง พ.ศ.2547

2) กลุ่มเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการการเป็นผู้นำและการบริหารสถาบันอุดมศึกษา

1.2 กลุ่มข้อมูลจากบุคคล ประกอบด้วย

- 1) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ
- 2) อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 4 คณะวิชา คือ
 - คณะครุศาสตร์
 - คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 - คณะวิทยาการจัดการ

- 3) นักศึกษาทุกชั้นปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ศึกษาอยู่ในคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ อธิการบดี 16 คน ผู้บริหารอื่นๆ 161 คน คณาจารย์ 472 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 2,177 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 2,826 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในแต่ละภูมิภาค โดยแบ่งกลุ่มที่ตั้งตามสภาพภูมิศาสตร์ในการแบ่งชั้น (stratified random sampling) เป็นการจัดกลุ่มโดยเน้นเฉพาะกลุ่ม (focused group) ซึ่งมีลักษณะทั้งสิ้น 8 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 5 มหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งกลุ่มตามภูมิศาสตร์

กลุ่มภูมิศาสตร์	จำนวน มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กรุงเทพมหานคร	6	สวนดุสิต สวนสุนันทา จันทเกษม บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา พระนคร ธนบุรี
ภาคเหนือตอนบน	4	เชียงใหม่ เชียงใหม่ ลำปาง อุตรดิตถ์
ภาคเหนือตอนล่าง	4	นครสวรรค์ พิบูลสงคราม กำแพงเพชร เพชรบูรณ์
ภาคอีสานตอนบน	4	อุดรธานี มหาสารคาม เลย สกลนคร
ภาคอีสานตอนล่าง	4	บุรีรัมย์ สุรินทร์ นครราชสีมา อุบลราชธานี
ภาคกลาง	5	พระนครศรีอยุธยา ไร่ไผพรรณิ ราชนครินทร์ เทพสตรี วไลยอลงกรณ์
ภาคตะวันตก	4	เพชรบุรี กาญจนบุรี นครปฐม หมู่บ้านจอมบึง
ภาคใต้	5	นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ยะลา ภูเก็ต สงขลา

ขั้นที่ 2 เลือกมหาวิทยาลัยราชภัฏขนาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏขนาดเล็กจาก กลุ่มภูมิศาสตร์ๆ ละ 2 ขนาดทั้ง 8 กลุ่มภูมิศาสตร์ จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวม 16 มหาวิทยาลัยครอบคลุม 8 กลุ่มภูมิศาสตร์ทั่วประเทศ โดยใช้จำนวนนักศึกษาเป็นเกณฑ์ในการเลือกขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

ตารางที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

กลุ่มภูมิศาสตร์	จำนวน มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กรุงเทพมหานคร	6	สวนดุสิต* สวนสุนันทา* จันทราเกษม* บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา** พระนคร ธนบุรี**
ภาคเหนือตอนบน	4	เชียงราย* เชียงใหม่* ลำปาง** อุตรดิตถ์**
ภาคเหนือตอนล่าง	4	นครสวรรค์* พิบูลสงคราม* กำแพงเพชร** เพชรบูรณ์**
ภาคอีสานตอนบน	4	อุดรธานี* มหาสารคาม** เลย** สกลนคร*
ภาคอีสานตอนล่าง	4	บุรีรัมย์** สุรินทร์** นครราชสีมา* อุบลราชธานี*
ภาคกลาง	5	พระนครศรีอยุธยา** รำไพพรรณี** ราชนครินทร์* เทพสตรี** วิทยาลัยอรรถกถา*
ภาคตะวันตก	4	เพชรบุรี* กาญจนบุรี** นครปฐม* หมู่บ้านจอมบึง**
ภาคใต้	5	นครศรีธรรมราช* สุราษฎร์ธานี* ยะลา** ภูเก็ต** สงขลา**

หมายเหตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง เป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่
มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีเครื่องหมาย ** หมายถึง เป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก
*การเลือกกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ เล็ก โดยการจับฉลากโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 3 แบ่งชั้นแต่ละมหาวิทยาลัย เป็น 4 ชั้นภูมิ โดยใช้คณะวิชาเป็นชั้นได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการและคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สุ่มเลือกจากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 36 แห่ง

ขั้นที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 16 แห่ง ที่เปิดการเรียนการสอน 4 คณะวิชา คือ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของยามาเน (Yamane, 1967) ที่มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม เท่ากับ 0.5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 335 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วนของคณะวิชาแก่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจำนวน 472 คน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์กำหนด

ตารางที่ 7 ประชากรคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 16 แห่ง และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำแนกตามคณะ

คณะ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ครุศาสตร์	657	75
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,031	118
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	936	107
วิทยาการจัดการ	465	53
รวม	3,089 คน	335 คน

ขั้นที่ 5 นักศึกษาทุกชั้นปีในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 16 แห่ง ตามคณะวิชาคือ ครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของยามานะ (Yamane, 1967) ที่มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มเท่ากับ 0.5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 1,578 คน แต่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจำนวน 2,177 คน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วนของคณะวิชาและชั้นปี

ตารางที่ 8 ประชากรนักศึกษา ชั้นปี 1 – 4 และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในการวิจัย จำแนกตามคณะ

คณะ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ครุศาสตร์	18,778	391
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	27,398	394
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	39,950	396
วิทยาการจัดการ	56,368	397
รวม	142,494 คน	1,578 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ภาพสังคมมิติการติดต่อสื่อสารของอธิการบดีกับประชาคมของมหาวิทยาลัย และได้สไตส์การเป็นผู้นำและสไตส์การบริหารแบบไทย และหลักการอุดมศึกษาสากล โดยนำไปทดลองใช้กับอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ 1 แห่ง ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อการทำสังคมมิติในการมองดูเรื่องของผลลัพธ์ใกล้ตัว (proximate outcomes) ที่ส่งผลถึงคณาจารย์ กับ ผลลัพธ์ไกลตัว (distal outcomes) ที่ส่งผลถึงนักศึกษา

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารอื่นๆ คณาจารย์และนักศึกษา รวม 3 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารกับอธิการบดี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสไตส์ภาวะผู้นำและสไตส์การบริหารของอธิการบดี

หมายเหตุ: 1) แบบสอบถามคณาจารย์และนักศึกษาได้เพิ่มเนื้อหา เรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อสไตส์การเป็นผู้นำและสไตส์การบริหารของอธิการบดีที่มีผลกระทบต่อคณาจารย์และนักศึกษาไว้ในตอนที่ 4 ของแบบสอบถาม โดยดัดแปลงจากผลการวิจัยของแอสตินและเชอร์เรย์ (Astin and Scherrei, 1980)

2) เพื่อความตรงของเครื่องมือ (validity) ได้นำแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขและไปทดลองใช้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏ 1 แห่งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเป็นกลุ่มเดียวกับที่นำแบบสัมภาษณ์ของอธิการบดีไปทดลองใช้ โดยทดลองกับผู้บริหารอื่นๆ 10 คน คณาจารย์ 4 คนๆละ 10 คน รวม 40 คน และนักศึกษาชั้นปี 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีละ 10 คน รวม 40 คน

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันประกอบด้วย หลักทศพิธราชธรรม หลักการบริหารจัดการที่ดี (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2544) กระบวนทัศน์ I AM READY (ก.พ.ร., 2547) กรอบแนวคิด 7S สู่อความสำเร็จ (McKinsey, 1990) และแนวการบริหารอื่นที่ได้ทำการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบในการตั้งคำถามเพื่อสืบสอบสไตส์การนำและสไตส์การบริหารงานของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย 2 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ 1 ชุด และแบบสอบถาม 3 ชุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์ 1 ชุด

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview form) โดยจัดทำเป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์ที่ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบได้โดยอิสระ ทั้งนี้ ผู้สัมภาษณ์มีอิสระในการดัดแปลงสถานการณ์ให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์ได้เตรียมแนวการสัมภาษณ์ จดบันทึกและสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ ซึ่งมีแนวการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมในเรื่องการสื่อสารติดต่อพบปะกับผู้บริหารอื่นๆ เรื่องสไตส์การเป็นผู้นำและสไตส์การบริหารของอธิการบดีตามหลักการไทยและตามหลักการอุดมศึกษาสากล

แบบสัมภาษณ์อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเฉพาะของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้

- เพศ อายุ ตำแหน่งทางวิชาการ วุฒิการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาที่จบการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งอธิการบดี

ตอนที่ 2 แนวคำถามในการสัมภาษณ์คำถามปลายเปิดประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

- เป้าหมายสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัย
- ความถี่ของการพบปะสื่อสารที่เกิดขึ้นระหว่างอธิการบดี ที่มีต่อประชาคมอื่นๆ ในมหาวิทยาลัย เช่น รองอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงาน อาจารย์และนักศึกษา เป็นต้น
- ความพึงพอใจและความผิดหวังในการบริหารงาน
- จุดเด่น และจุดที่ต้องการปรับปรุง
- วิธีการที่ใช้ในการสื่อสารกับประชาคมในมหาวิทยาลัย
- การบริหารงาน 4 ด้าน ของอธิการบดี ได้แก่ ด้านบุคลากรทางวิชาการ ด้านการเงิน ด้านเทศะและด้านนิสิตนักศึกษา

ทั้งนี้ในการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง จะเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถตอบได้โดยอิสระ ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์มีอิสระในการตัดแปลงสถานการณ์ให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ โดยถามให้ครอบคลุมแนวการสัมภาษณ์ที่ได้จัดเตรียมไว้นั่นเอง

2) แบบสอบถาม 3 ชุด

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหาร ประกอบด้วย รองอธิการบดีทุกฝ่าย 5 คน ผู้อำนวยการสำนักต่างๆ 5 คน รวมมหาวิทยาลัยละ 10 คน 16 มหาวิทยาลัย รวม 160 คน ข้อคำถามได้ถูกจัดแบ่งให้ครอบคลุมตามประเด็น ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

- เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน สถานที่ทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการพบปะสื่อสารกับอธิการบดี โดยสอบถามให้ครอบคลุมตามประเด็นดังนี้

- ความถี่ในการพบปะสื่อสารกับอธิการบดี
- วิธีการที่ใช้ในการติดต่อพบปะกับอธิการบดี
- ความมั่นใจในการเป็นผู้นำของอธิการบดี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสไตล์ภาวะผู้นำและการบริหารของอธิการบดี โดยสอบถามให้ครอบคลุมตามประเด็นดังนี้

- จุดเด่นของมหาวิทยาลัย และจุดที่เห็นว่าควรได้รับการปรับปรุงของมหาวิทยาลัย ประเด็นละ 3 ข้อ
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับสไตล์การนำและสไตล์การบริหารงานของอธิการบดี

2. 2. แบบสอบถามความคิดเห็นคณาจารย์ โดยข้อคำถามได้ถูกจัดแบ่งให้ครอบคลุมตามประเด็น ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

- เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน สถานที่ทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพบปะสื่อสารกับอธิการบดี โดยสอบถามให้ครอบคลุมตามประเด็นดังนี้

- ความถี่ในการพบปะสื่อสารกับอธิการบดี
- วิธีการที่ใช้ในการติดต่อพบปะกับอธิการบดี
- ความมั่นใจในการเป็นผู้นำของอธิการบดี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสไลด์ภาวะผู้นำและการบริหารของอธิการบดี โดยสอบถามให้ครอบคลุมตามประเด็นดังนี้

- จุดเด่นของมหาวิทยาลัย และจุดที่เห็นว่าควรได้รับการปรับปรุงของมหาวิทยาลัย ประเด็นละ 3 ข้อ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับสไลด์การนำและสไลด์การบริหารงานของอธิการบดี
- ความพึงพอใจที่มีต่อการเป็นผู้นำและผู้บริหารของอธิการบดี ในเรื่องที่มีผล

ต่อคณาจารย์และนักศึกษา

2. 3. แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษา โดยข้อคำถามได้ถูกจัดแบ่งให้ครอบคลุมตามประเด็น ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

- เพศ อายุ ชั้นปีและมหาวิทยาลัยที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการพบปะสื่อสารกับอธิการบดี โดยสอบถามให้ครอบคลุมตามประเด็นดังนี้

- ความถี่ในการพบปะสื่อสารกับอธิการบดี
- ความมั่นใจในการเป็นผู้นำของอธิการบดี
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับสไลด์การบริหารงานของอธิการบดี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสไลด์ภาวะผู้นำและการบริหารของอธิการบดี โดยสอบถามให้ครอบคลุมตามประเด็นดังนี้

- จุดเด่นของมหาวิทยาลัย และจุดที่เห็นว่าควรได้รับการปรับปรุงของมหาวิทยาลัย ประเด็นละ 3 ข้อ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับสไลด์การนำและสไลด์การบริหารงานของอธิการบดี
- ความพึงพอใจที่มีต่อการเป็นผู้นำและผู้บริหารของอธิการบดี ในเรื่องที่มีผล

ต่อคณาจารย์และนักศึกษา

ทั้งนี้แบบสอบถามทั้ง 3 ชุด มีความแตกต่างโดยชุดที่ใช้สำหรับอาจารย์และนักศึกษาได้เพิ่มเนื้อหา เรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารของอธิการบดีที่มีผลกระทบต่ออาจารย์และนักศึกษา โดยดัดแปลงจากผลการวิจัยของแอสตินและเชอร์เรย์ (Astin and Scherrei, 1980)

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ (validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) และให้ข้อเสนอแนะ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน ประกอบด้วย

1. นักวิชาการอุดมศึกษาที่ปฏิบัติงานในอุดมศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน
2. นักวิชาการที่มีความรู้และผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับผู้นำ การเป็นผู้นำเป็นที่ยอมรับในเชิงวิชาการ จำนวน 1 คน และนักบริหารระดับสูงเป็นที่ยอมรับด้านการบริหาร จำนวน 2 คน รวม 3 คน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัย เป็นอาจารย์ผู้สอนระเบียบวิธีวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 1 คน (ภาคผนวก ก)

การทดลองใช้เครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือไปยังอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ โดยทำการทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มบุคคล ในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยประชาคม 4 ประเภท ได้แก่ อธิการบดี ผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษา จำนวน 91 คน ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ทดลองใช้กับอธิการบดี จำนวน 1 คน
2. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารอื่นๆ ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ และผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการศูนย์ต่างๆ รวม 10 คน
3. แบบสอบถามสำหรับคณาจารย์ สังกัดคณะวิชาต่างๆ รวม 4 คณะๆละ 10 คน รวมเป็น 40 คน
4. แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา สังกัดคณะวิชาต่างๆ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 รวม 4 คณะๆละ 10 คน รวมเป็น 40 คน

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้เครื่องมือ โดยรวมกลุ่มบุคคลที่ใช้ในการทดลองใช้เครื่องมือ รวม 91 คน เมื่อได้รับแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามคืน จึงได้ทำการวิเคราะห์เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้ค่าสถิติความถี่(\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD) โดย

เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์ ได้มีการทำการวิเคราะห์สภาวะและการทำภาพสังคมมิติ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้รับการวิเคราะห์ไปตรวจสอบเพื่อดูความเป็นไปได้ (feasibility study) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ประคอง กรรณสูตร, 2528) ได้ค่าความเที่ยง (reliability) สำหรับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสไตล์เป็นผู้นำและสไตล์การบริหารในภาพรวมของแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.945 และเมื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถามของกลุ่มคณาจารย์ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.948 และหาความเที่ยงแบบสอบถามของกลุ่มนักศึกษา ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.951

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งตามประเภทข้อมูลที่เก็บได้ 3 ส่วนดังนี้

1. ขอบเขตหมายจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอุดมศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์และนักศึกษา
2. เมื่อได้รับอนุญาตให้สัมภาษณ์และให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากอธิการบดีแล้ว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อธิการบดีด้วยตนเองและเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้บริหารอื่นๆ (รองอธิการบดีและผู้อำนวยการ) คณาจารย์ และนักศึกษาด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการติดตามเก็บข้อมูลจนได้ครบตามที่คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวม 1 เดือน (มิถุนายน – กรกฎาคม 2549) ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 3,000 ชุด และได้รับข้อมูลกลับคืนมาทั้งสิ้น 2,826 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์เอกสาร

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สภาวะ (content analysis) (Krippendorff, 1980) เพื่อสรุปสาระสำคัญ 4 เรื่อง คือ 1) บริบทมหาวิทยาลัยราชภัฏ โครงสร้างและเอกลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) หลักการภาวะผู้นำและการบริหารตามแบบไทยและหลักการอุดมศึกษาสากล 3) สไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหาร และ 4) ผลกระทบของสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารต่ออาจารย์และนักศึกษา ซึ่งในการวิเคราะห์สภาวะจะใช้วิธีการลดทอนข้อมูลลงเพื่อทำให้เกิดความชัดเจน การปรับให้เข้าใจง่าย การจับสาระสำคัญและการปรับเปลี่ยนข้อมูลให้อยู่ในลักษณะการบันทึกได้ (พรชูลี อาชวอำรุง, 2536)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สาระและการวิเคราะห์สรุป จากนั้นจึงนำสรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารมาเขียนภาพสังคมมิติ (sociogram)

กระบวนการวิเคราะห์สาระข้อมูลจากการสัมภาษณ์ได้วิเคราะห์สาระตามแนวทางของแมคมิลแลนและชูมาเกอร์ (McMillan and Schumacher, 1993) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยกระบวนการเชิงอุปนัย ซึ่งวิเคราะห์จากช้อยย่อย (segment) ก่อนแล้วพิจารณานำช้อยย่อยที่คล้ายกันหรือเป็นประเภทเดียวกันมารวมกันจัดเป็นประเด็น (topics) และนำหลาย ๆ ประเด็นมารวมกันจัดเป็นกลุ่มประเด็น (category) จากนั้นหาความสัมพันธ์ของกลุ่มประเด็นเพื่อสร้างเป็นสไลด์การเป็นผู้นำและสไลด์การบริหาร

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หน่วยวิเคราะห์โดยความถี่หาคำตอบจากเครื่องมือที่ใช้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแสดงจำนวนและร้อยละ

ตอนที่ 2 รายการแสดงความเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารกับอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ วิเคราะห์สรุปสาระสำคัญเขียนเป็นสังคมมิติ (sociogram)

ตัวอย่างแสดงในภาคผนวก ข

ตอนที่ 3 รายการพิจารณาตัดสินใจทำการวิเคราะห์โดยแสดงสถิติดังต่อไปนี้

(1) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ ทำสถิติบรรยาย

(2) การจัดอันดับตามคะแนนเฉลี่ย

(3) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบ 4

กลุ่ม ได้แก่ อธิการบดี ผู้บริหารอื่น ๆ คณาจารย์ นักศึกษาโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) คือการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ว่าเท่ากันทางสถิติหรือไม่

(4) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ ส่วนการหมุนแกนนั้นใช้การหมุนแกนแบบอิสระ (orthogonal) ด้วยวิธีวาริแมกซ์ (varimax rotation) เนื่องจากการวิเคราะห์องค์ประกอบมีลักษณะเด่น 2 ประการคือ 1) เป็นการลดทอนข้อมูลให้น้อยลงและ 2) เป็นการจัดกลุ่มองค์ประกอบ ได้สไลด์การเป็นผู้นำและสไลด์การบริหารในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรทั้งหมด 58 ตัวแปร และเน้นเรื่องการจัดกลุ่มองค์ประกอบ

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและแปลผลค่าเฉลี่ย

ด้านสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหาร

- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50–4.49 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00–1.50 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

ด้านผลกระทบของสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารที่มีต่ออาจารย์และนักศึกษา

- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50–4.49 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00–1.50 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการภาวะผู้นำและการบริหารแบบไทยและต่างประเทศ รวมทั้งใช้แนวทางการศึกษาเรื่องสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารที่มีผลกระทบต่ออาจารย์และนักศึกษาของแอสตินและคณะ (Astin & Seherrei, 1980) เป็นหลักในการนำเสนอสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ส่งผลต่ออาจารย์และนักศึกษา โดยผู้วิจัยของสรุปตามขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร

ในการดำเนินการศึกษาเอกสาร โดยการวิเคราะห์สาระจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปสาระสำคัญ 4 เรื่อง ได้แก่ บริบทมหาวิทยาลัยราชภัฏ หลักการภาวะผู้นำและการบริหารแบบไทยและต่างประเทศ สไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารของอธิการบดีและผลกระทบทางอ้อมที่อธิการบดีมีต่อ อาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยเน้นการติดต่อสื่อสารและภูมิศาสตร์อำนาจ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย 2 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ 1 ชุด และแบบสอบถาม 3 ชุด

การสร้างแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview form) โดยจัดทำเป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์ไว้สำหรับผู้สัมภาษณ์เพื่อจดบันทึกและสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ ซึ่งมีรอบการสัมภาษณ์ในเรื่องการสื่อสารติดต่อพบปะกับผู้บริหารอื่นๆ เรื่องสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารของอธิการบดีตามหลักการไทยและตามหลักการอุดมศึกษาสากล ในการสัมภาษณ์ใช้เทคนิคเหตุการณ์วิกฤติ โดยสัมภาษณ์ตามประเภทงานของมหาวิทยาลัย 4 ประเภท คือ 1) งานบุคลากรวิชาการ 2) งานการเงิน 3) งานเทศะ 4) งานกิจการนักศึกษา และให้อธิการบดีทั้ง 16 คน เขียนภาพสังคมมิติการสื่อสารระหว่างอธิการบดีกับประชาคมในมหาวิทยาลัยด้วยตนเอง ผลจากการทำสังคมมิติ (sociogram) ได้ความถี่และแหล่งริเริ่มของการติดต่อดังนี้

1.1 แหล่งริเริ่มการติดต่อระหว่างอธิการบดีกับผู้บริหารอื่นๆ ซึ่งปรากฏโดยสัญลักษณ์ลูกศร ดังนี้

อธิการบดี \longrightarrow รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

1.2 ได้ความถี่ ความถี่ในการติดต่อแสดงออกโดยเส้นที่แตกต่างกัน 3 แบบคือ

1.2.1 เส้นหนาทึบ \longrightarrow

1.2.2 เส้นบาง \longrightarrow

1.2.3 เส้นปะ \longrightarrow

จากสังคมมิติจะได้ผลที่บ่งชี้ว่าอธิการบดีติดต่อกับใครมากน้อยเพียงใด และใครติดต่อกับอธิการบดีมากน้อยแค่ไหน เป็นการยืนยันเรื่องของผลผลิตต่างๆ (distal outcomes) ที่ไปสู่อาจารย์และนักศึกษา

การสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ชุด

1. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหาร ประกอบด้วย รองอธิการบดีทุกฝ่าย 5 คน ผู้อำนวยการสำนักต่างๆ 5 คน รวมมหาวิทยาลัยละ 10 คน 16 มหาวิทยาลัย 160 คน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหาร แบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารในการติดต่อสื่อสารกับอธิการบดี แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการโดยมีเกณฑ์ดังนี้

1 หมายถึง หลายครั้งต่อวัน

2 หมายถึง วันละครั้ง

3 หมายถึง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

4 หมายถึง นานๆ ครั้ง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสไตล์ภาวะผู้นำและการบริหารของอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏตามหลักการไทยและหลักการอุดมศึกษาสากล

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 16 แห่ง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบเป็นแบบตรวจรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของคณาจารย์ในการติดต่อสื่อสารกับอธิการบดีและความคิดเห็นเกี่ยวกับสไลด์การเป็นผู้นำและสไลด์การบริหารของอธิการบดี แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิรท (Likert scale)

5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสไลด์การเป็นผู้นำและสไลด์การบริหารของอธิการบดีต่อกระทบต่อคณาจารย์ด้านพฤติกรรมและความพึงพอใจของคณาจารย์ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิรท

5 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับมาก

3 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับน้อย

1 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาทุกชั้นปี มหาวิทยาลัยราชภัฏ 16 แห่ง

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารกับอธิการบดี และสไลด์การเป็นผู้นำและสไลด์การบริหารอธิการบดี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสไลด์การเป็นผู้นำ และสไลด์การบริหารที่มีผลกระทบต่อนักศึกษาและด้านความพึงพอใจต่อการบริหารงานด้านบริการและด้านวิชาการ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิรท

5 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับมาก

3 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับน้อย

1 หมายถึง ท่านพึงพอใจกับข้อความนี้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้เครื่องมือ

ในการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์อธิการบดีไปทดลองใช้กับอธิการบดีในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 1 แห่ง เพื่อหาความเที่ยงแล้วนำไปแก้ไขปรับปรุง สำหรับแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้น จึงนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารอื่นๆ 10 คน คณาจารย์คณะละ 10 คน (10 x 4) รวม 40 คน นักศึกษาปีละ 10 คน (4 ชั้นปี x 10 คน) รวม 40 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 91 คน

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ 16 แห่ง โดยผู้วิจัยไปสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้ง 16 แห่ง

การสัมภาษณ์อธิการบดีดำเนินการดังนี้

1. การสัมภาษณ์สดและบันทึกเทปไว้

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 20 เมษายน 2549-30 เมษายน 2549 ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละ 40 นาที ทั้งหมด 16 คน รวมเวลาสัมภาษณ์ 10 ชั่วโมง 40 นาที เทปรวม 16 ม้วน

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม 2549-9 มิถุนายน 2549 ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละ 1 ชั่วโมง ทั้งหมด 16 คน รวมเวลาสัมภาษณ์ 16 ชั่วโมง เทปรวม 16 ม้วน

2. ถอดเทปการสัมภาษณ์ และจัดพิมพ์

3. สรุปและสังเคราะห์ได้เป็นมติการนำและมติการบริหารของอธิการบดี ตามเหตุการณ์ที่ให้สัมภาษณ์ (ตารางที่ 15 - 30)

4. สรุปมติการนำและการบริหาร ที่อธิการบดีพิจารณาตนเอง และประชาคมพิจารณาอธิการบดี (ตารางที่ 30 - 31) เป็นมติการนำและมติการบริหารจากการพิจารณาร่วมกันของอธิการบดีและประชาคม

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ลักษณะของข้อมูลที่เก็บได้มี 2 ลักษณะคือ ข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลปริมาณ โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างและเจาะลึก ใช้วิธีวิเคราะห์สาระและสังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป แล้วนำมาเขียนแผนภาพเคนไดรแกรม และภาพสังคมมิติ

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจากผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 2 วิธี คือ

2.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA (analysis of variance) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความแตกต่างของการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม

2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อสำรวจหารูปแบบของการรวมกลุ่มของตัวแปรสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารให้ได้องค์ประกอบและความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วมช่วยลดจำนวนตัวแปรลง และได้องค์ประกอบที่ทำให้เข้าใจลักษณะข้อมูลได้ง่าย และสะดวกในการแปลความหมาย

ขั้นตอนที่ 6 การบูรณาการผลการวิจัย

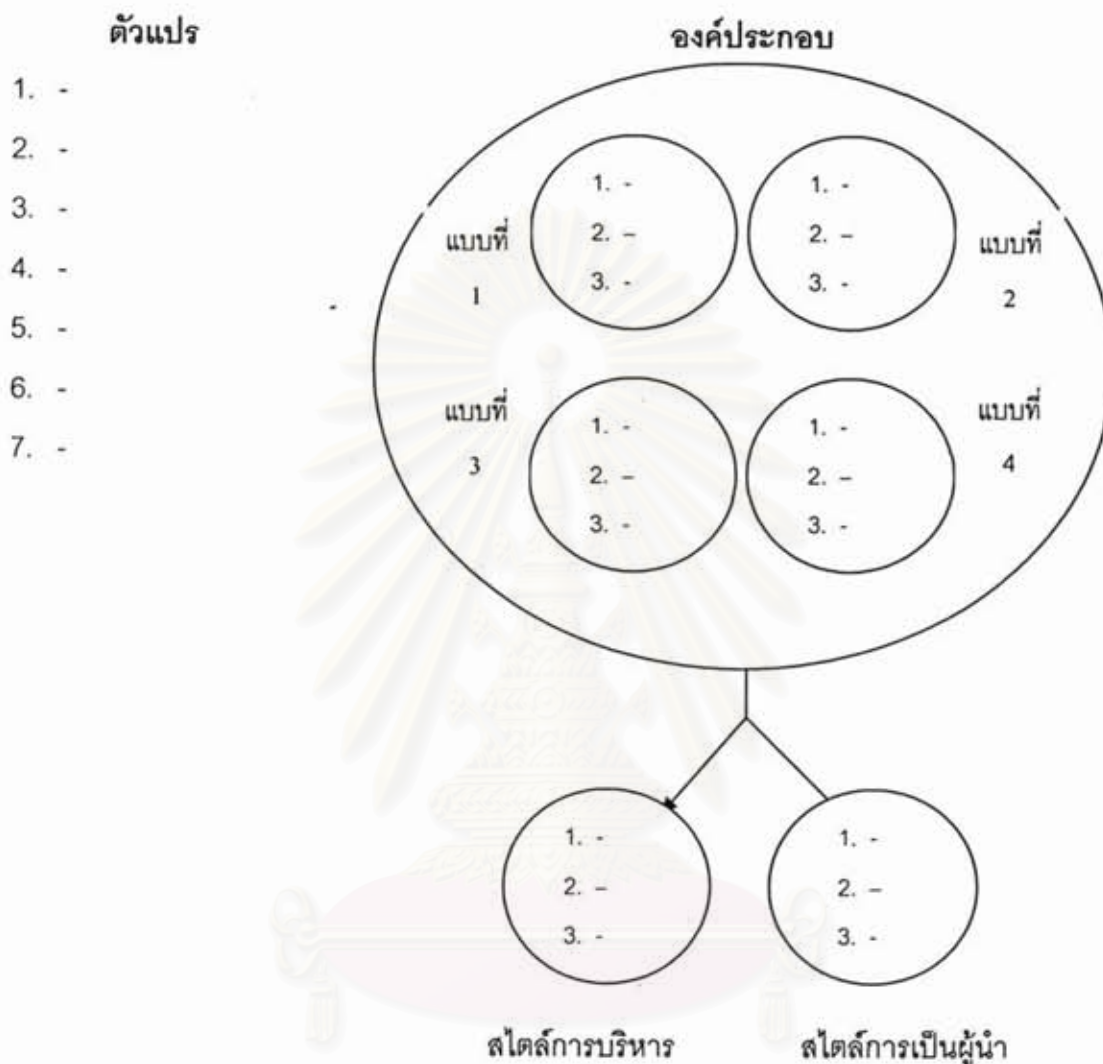
เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปผลการวิจัย โดยการวิจัยจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ ผลการสัมภาษณ์ และผลของแบบสอบถาม จากการเก็บข้อมูลวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ การวิเคราะห์ ความแปรปรวน การวิเคราะห์องค์ประกอบ แล้วจึงประมวลออกมาเป็นผลสรุปการวิจัยในลักษณะของการบูรณาการความสำคัญต่างๆ อันได้แก่ บริบท วิสัยทัศน์ หลักการบริหาร สไตล์การนำ สไตล์การบริหาร และอื่นๆ เข้าด้วยกัน ทั้งนี้การดำเนินการได้มีความเกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

- การใช้ผลจากการทำสังคมมิติ เพื่อบ่งชี้ว่าอิทธิกรบตี ติดต่อกับใคร มากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถยืนยันเรื่องของผลผลิตต่างๆ (distal outcomes) ที่ไปสู่คณาจารย์และนักศึกษา

- การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหาสไตล์การเป็นผู้นำและสไตล์การบริหารภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) อิทธิกรบตี (2) ผู้บริหาร (3) คณาจารย์ และ (4) นักศึกษา ผลการวิเคราะห์ ได้มาจากการพิจารณา อิทธิกรบตี โดยผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษา ต่างฝ่ายต่างมองว่าอิทธิกรบตีมีลักษณะที่บ่งชี้ว่ามีสไตล์การนำ และสไตล์การบริหารงานอย่างไร ดังนั้นข้อซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ ความเห็นที่หลากหลาย ส่วนข้อที่ไม่แตกต่างถือว่าเป็นข้อที่สอดคล้อง คือความเห็นพ้องต้องกันว่า อิทธิกรบตีแต่ละท่านมีสไตล์การบริหารและสไตล์การนำดังกล่าวอย่างแท้จริง ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมายืนยันโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบ กับสังคมมิติและถือเป็นการหาความเที่ยงของการวิจัยครั้งนี้ด้วย

- การวิเคราะห์องค์ประกอบ เมื่อนำตัวแปรทั้งหมดมาวิเคราะห์องค์ประกอบ จะมีการเกาะกลุ่มกันจะพบว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสไตล์การเป็นผู้นำจะมีปัจจัยจำนวนหนึ่ง สไตล์การบริหารก็มีปัจจัยจำนวนหนึ่งจะเกาะกลุ่มกัน อาจจะถูกออกมาเป็น 4 แบบ ในแต่ละแบบจะมีสไตล์ผู้นำ และมีสไตล์การบริหาร ก็นำมาดูว่าลักษณะที่เป็นตัวแปรที่ไม่แตกต่างกันและพ้องกันในแต่ละแบบ มีเหมือนกันที่เห็นพ้องกันระหว่างอิทธิกรบตี คณาจารย์และนักศึกษา ในแต่ละแบบมีเหมือนกันที่เห็นพ้อง

กันระหว่างอธิการบดี คณาจารย์และนักศึกษาหรือเปล่า ส่วนที่เห็นพ้องกันคือส่วนที่เป็นผลกระทบและยืนยันโดยสังคมมิตติ และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ขั้นตอนที่ 7 การเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โดยนำผลการบูรณาการวิจัยในขั้นตอนที่ 6 มาเขียนรายงานการวิจัยเรื่อง "สไตส์การเป็นผู้นำและสไตส์การบริหารของอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีผลต่อคณาจารย์และนักศึกษา"

